

מועצות אזוריות - פנאי ללא קירות אסופת מודלים של פרויקטים

שיתוף פעולה ייחודי בין:

קרן שלם / מינהל מוגבלויות, משרד העבודה
והרווחה והשירותים החברתיים / מרכז המועצות
האזוריות / אגפי הרווחה במועצות האזוריות

תש"פ/2020

ייעוץ וליווי מקצועי, עריכה ואיסוף מידע :
עו"ס אנווה רצון, מנהלת פיתוח קהילתי וארגוני
עו"ס מיקי כהן, סמנכ"ל קרן שלם

משרד העבודה הרווחה
והשירותים החברתיים
חוסן חברתי ליער אל

קרן שלם נוסדה ע"י מרכז השלטון המקומי, קרן לפיתוח שירותים לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה) ברשויות מקומיות ואזוריות. פועלת למעלה מ-30 שנה, לשיפור מתמיד באיכות חייהם של אנשים עם מש"ה בקהילה והגברת המודעות לאוכלוסייה זו בקרב כלל החברה הישראלית

* כל הפרויקטים במיזם המועצות האזוריות בוצעו בתמיכת קרן שלם

השתלבות פעילה בקהילה של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית משפרת את איכות חייהם ותורמת למיצובם בקהילה ובחברה. אולם, השתתפותם בחיי הקהילה נמוכה משמעותית ביחס לאנשים ללא מוגבלות ומושפעת בין השאר מגורמים סביבתיים וחברתיים. מחקרים מראים כי השילוב והקשר עמם משמעותי בהקשר של העמדות כלפיהם.

המבנה הדו רובדי של המועצות האזוריות, הפיזור הגאוגרפי, אופי ההתיישבות, רמות התפקוד השונות, טווח הגילאים הגדול, והפיזור הגיאוגרפי, מהווה אתגר המחייב חשיבה אחרת, למידה וגיבוש פתרונות יצירתיים ומגוונים. להתמודדות עם האתגר חברו - אגף קהילה במנהל מוגבלויות במשרד במשרד העבודה הרווחה והשרותים החברתיים, מרכז המועצות האזוריות וקרן שלם*.

בשנת 2017 גובש קול קורא משותף שהופץ לראשי המועצות, מנכ"לים ומנהלי מחלקות הרווחה במוא"ז, במטרה לפתח פרויקטים חברתיים לאנשים עם מש"ה, עם מוגבלויות (רב נכותי) בליווי מקצועי וסיוע כספי של הקרן. מטרת המיזם הייתה לפתח מודלים מותאמים של פנאי, לעודד ולתמוך במיזמים חברתיים ייחודיים המאפשרים אורח חיים פעיל של אנשים עם מש"ה ומוגבלויות החיים בבית המשפחה ומקדמים את השתלבותם במארג החיים ולהטמיע את הווייתם כחלק מהפעילות החברתית הכוללת במועצה.

המיזם לווה בהערכה ע"י "מכלול" - יחידת הערכה של קרן שלם, שהעריכה את התועלת, ההשפעה והשינויים, הקשיים והחסמים, אל מול ההשקעה בפרויקטים המתמקדים בפעילויות ותכנים. בשנה השנייה לפרויקט אנו עדים לשינוי במודעות לנושא ולהתעוררות היוזמה והעשייה בתחום החברתי במועצות האזוריות בכל רחבי הארץ.

מצ"ב קישור: [מדריך לתכנון והגשת בקשה למענק עבור פעילות חברתית משלבת ילדים/נוער/בוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ואוכלוסייה ללא מוגבלויות במועצות האזוריות לראשונה](#)

אסופת הפרויקטים בחוברת זאת לעידוד והשראה לפיתוח יוזמות נוספות, בהצלחה!

רינת חכים
מנהלת תחום חברה וקהילה
מרכז מועצות האזוריות

וייאן אזרן
מנהלת אגף בכיר קהילה
מינהל מוגבלויות
משרד העבודה הרווחה
והשירותים החברתיים

ריבה מוסקל
מנכ"ל
קרן שלם

מועצה אזורית חבל מודיעין

שם הפרויקט - שנה א': תאטרון קהילתי

שותפים: מ.א. חבל מודיעין, עמותת השתחוויה - תאטרון קהילתי, עמותת שק"ל, מתנדבים

עלות: כ-64,000 ש"ח במשך שנה

גיל המשתתפים: +21

מספר משתתפים: כ-15

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע במשך כ-10 חודשים

מיקום הפעילות: מפעל תעסוקתי - חבל מודיעין

תוכן הפרויקט:

"עוד יהיה לי" - הצגה בביצוע מרגש של שחקני קבוצת התיאטרון הקהילתי - חבל מודיעין, הקבוצה מנתה 15 משתתפים, שנפגשו אחת לשבוע במשך 10 חודשים, כולם אנשים עם מוגבלויות. מטרת התוכנית: פיתוח יכולות באמצעות התיאטרון, חיזוק הביטחון העצמי, הגברת יכולות הבעה תקשורת גיבוש ושימור קבוצה.

באמצעות המשחק הביעו השחקנים את רצונותיהם וחלומותיהם, תוך שיתוף הקשיים והאתגרים איתם הם מתמודדים. את הקבוצה הנחתה בימאית מעמותת "השתחוויה" ובליווי מדריכה מקצועית.

בזכות התהליך הקבוצה הפכה לקבוצת שחקנים. התהליך היה מעצים והשפיע בשלושה מעגלים: אישי, קבוצתי וקהילתי. הצופים הרבים שהגיעו להצגה "עוד יהיה לי", סיפרו על הצגה מרגשת, על חוויה מיוחדת של היכרות עם עולמם וחייהם של השחקנים וכן שההצגה מעוררת ותורמת לשינוי עמדות ודעות קדומות.

מועצה אזורית חבל מודיעין

שם הפרויקט - שנה ב': "סיפור מקום" - ארכיון דיגיטלי של יישובי המועצה ותיעוד אתרים היסטוריים של המועצה.

שותפים: מ.א. חבל מודיעין, עמותת התיירות חבל מודיעין, חברה כלכלית חבל מודיעין, עמותת שק"ל, מתנדבים.

עלות: ₪ 112,400

גיל המשתתפים: +21

מספר משתתפים: 24 מתוכם: 12 עם מוגבלויות, 12 ללא מוגבלויות

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע במשך כ-5 חודשים (2 קבוצות : כל קבוצה אחת לשבועיים)

מיקום הפעילות: ברחבי המועצה האזורית ואתרים נבחרים

תוכן הפרויקט:

קורס הכשרת צלמים בשילוב ובשיתוף אוכלוסייה עם צרכים מיוחדים וכלל האוכלוסייה. הקורס מאפשר למשתתפים להשתלב בצילום אירועי המועצה ולקחת חלק בפרויקט "סיפור מקום" - ארכיון דיגיטלי של יישובי המועצה ותיעוד אתרים היסטוריים של המועצה.

הפרויקט חדשני ויעניק לאנשים אפשרות להשתלב כצלמים מתנדבים בקהילה שלהם. אורך קורס כחצי שנה ובו חווים המשתתפים טכניקות צילום, פיתוח כישורים חברתיים, כישורי חיים מיומנויות עסקיות ומפגש בלתי אמצעי משלב ושוויוני עם הקהילה. מטרת התהליך לקדם קבלה וסובלנות לאחר, לפתח ערוצים לעשייה משותפת ודיאלוג בין הקהילות. ערך מוסף, ההתנדבות בקהילה, כמעצימה ותורמת לעמדות חיוביות כלפי אוכלוסייה עם צרכים מיוחדים.

בסוף הקורס תערך תערוכה ובה יוצגו לקהל הרחב עבודות המשתתפים.

מועצה אזורית עמק המעינות

שם הפרויקט - עמק נגיש

שותפים: מתנ"ס עמק המעינות, המחלקה לשירותים חברתיים, אקי"ם

עלות: ₪ 140,000

גיל המשתתפים: +18

מספר משתתפים: כ-20

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע

מיקום הפעילות: פארק המעינות

תוכן הפרויקט:

בחודש מאי 2017, נפתח ע"י מתנ"ס עמק המעינות, חוג רכיבה קהילתית על אופניים. החוג פועל בפארק המעינות שנמצא בשטחי מועצה אזורית עמק המעינות. החוג הינו מסגרת חברתית לרכיבה על אופני טנדם המשלב אנשים עם מוגבלויות ומתנדבים. החוג מיועד לבוגרים עם מוגבלויות ומשמש עבורם קבוצת השתייכות חברתית שעונה להם על הצורך בפעילות ספורטיבית, גיבוש, הנאה והפגת הבדידות. החוג הוא יוזמה של צוות צרכים מיוחדים שהוקם במועצה ובו שותפים גורמים שונים מהרשות ומהקהילה ומשפחותיהם של אנשים עם מוגבלויות. היוזמה התחילה מתוך הבנה עמוקה של הצורך הקיים לאוכלוסייה זו אשר מתגוררת בקהילה ואין לה מענה אחרי הצהריים. כל שבוע ביום שישי נפגשים המשתתפים בפארק המונגש ומקיימים חוג ספורטיבי המשלב רכיבה משותפת, רחצה במעינות הקרירים ולבסוף ארוחה משותפת. קבוצת רוכבי האופניים נהנים מהפעילות שנה שנייה.

מועצה אזורית גלבוע

שם הפרויקט - תאטרון ללא גבולות

שותפים: מ.א. הגלבוע, אקי"ם, קרן אברהם, עמותות התומכות בפעילות משולבת של יהודים וערבים

עלות: כ-90,000 ש"ח לשנה

גיל המשתתפים: +21

מספר משתתפים: כ-18

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע

מיקום הפעילות: אולם המועצה האזורית

תוכן הפרויקט:

מועצה אזורית הגלבוע היא מועצה מעורבת של יהודים וערבים וחורטת על דיגלה את הדו קיום. חוג תיאטרון במועצה בניהולו האומנותי של עידו וייס היה פתוח לכלל תושבי המועצה, יהודים וערבים, עם מוגבלויות. מטרת הפרויקט - הגברת המודעות והמעורבות של תושבי המועצה ביחס לאוכלוסיית אנשים עם מוגבלויות. קבוצת התאטרון ביקשה לעודד תקשורת, חיבור ויצירה משותפת בקרב משתתפיו באמצעות סדרה של פעילויות, סדנאות ומפגשי חוויה משותפים. במהלך המפגשים נוצרה הזדמנות להכיר אחד את השני, להתנסות במשחק וליצור ביחד תוך שיתוף פעולה. איפיון חברי הקבוצה: שחקנים דתיים וחילוניים, יהודים וערבים, אנשים עם מוגבלויות וללא מוגבלויות, אשר מה שמשותף לכולם הוא כי הם כולם מאמינים בחזון ובבשורה. הקבוצה הייתה מגוונת, יוצרת ומרגשת והבמה פתוחה לכולם. תרגילי תאטרון חיברו את כולם והראו כי הכל אפשרי אם רק מאמינים. אנו מאחלים שגם בחיים שלנו נדע למחוק את הגבולות וניצור חברה מכילה ומקבלת את האחר והשונה מאתנו. החוג ממשיך זאת השנה השנייה.

מועצה אזורית זבולון

שם הפרויקט - חוג שלם

שותפים: מח. לשירותים חברתיים מ.א. זבולון, מצילה- המשרד לביטחון פנים, תכנית 360, מח. ספורט ונוער.

עלות: כ- 83,000 ₪

גיל המשתתפים: 12-21

מספר משתתפים: כ-15

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע

מיקום הפעילות: מועדון נוער, בחוואלד (מועדון נגיש)

תוכן הפרויקט:

הפעילות משלבת קבוצת בני נוער של שלושה כפרים בדואים הנמצאים בשטחה של המועצה: איבטין, חוואלד וראס-עלי ובני נוער עם מוגבלויות מכפרים אלו. בני הנוער נפגשו אחת לשבוע לפעילות משותפת ומונחית ע"י מפעיל המתמחה בהעצמה וגיבוש קבוצתי. המשתתפים פיתחו מחויבות ומודעות, עברו תהליך היכרות ההדדית ונוצרה קבוצה מגובשות של בני נוער.

המשתתפים חולקו לשתי קבוצות: צעירים 12-15 ובוגרים 15-21. בני הנוער עברו לפני תחילת הפעילות מפגש אחד בהם למדו להכיר מהו צורך מיוחד וכיצד לקבל את השונה ומפגש נוסף עם הורי המשתתפים. לכל אורך המפגשים המועצה והמדריכים שמו דגש על עבודה כקבוצת שווים וחוויה משותפת.

בזכות הפרויקט, נושא המוגבלויות, שעות הפנאי שלהם והשתלבותם, עלו במלוא עוצמתו ועקב כך כיום במחלקה לשירותים חברתיים מועסקת עובדת בכדי לפתח מענה הוליסטי לכל הנושא של אנשים עם מוגבלויות ומשפחותיהם.

מועצה אזורית מטה אשר

שם הפרויקט - אמנות ומוזיקה

שותפים: מועצה אזורית מטה אשר

עלות: כ- 75,000 ₪

גיל המשתתפים: 8-18

מספר משתתפים: כ-15

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע

מיקום הפעילות: מבנה מיועד בכפר שיח' דנון

תוכן הפרויקט:

תכנית ייחודית אשר משלבת ומכילה ילדים עם מוגבלויות וילדים ללא מוגבלויות, כ-8 ילדים עם מוגבלויות וכ-12 ללא מוגבלויות, בגילאי 8-18, אחת לשבוע, מפגש חוויתי משותף. בשנה הראשונה נפגשו לחוג אמנות ובשנה השנייה לחוג מוזיקה משותף. הילדים והבוגרים, לומדים להכיר ולקבל אחד את השני וזוכים לפעילות הפגה משותפת שבה אין מגבלה וכולם שווים.

התכנית פועלת זו השנה השנייה בכפר שיח' דנון, בליווי מקצועי של מחלקת הרווחה מטה אשר וסטודנטים לעבודה סוציאלית ממכללת צפת. כל החניכים מגיעים לחוג בהסעה מסודרת עם מלווה, על מנת לסייע לחניכים להשתלב וגם לשחרר את ההורים מהצורך ללוות את הילדים.

שם הפרויקט- "ליבי" שומרון- מרכזים למעורבות חברתית בקהילה

שותפים: מועצה אזורית שומרון, ועדי היישובים, פורום הורים שומרון

עלות: כ-500,000 ש"ח לשנה

גיל המשתתפים: 6-21

מספר משתתפים: כ-300

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע

מיקום הפעילות: עלי זהב, שקד, ברקן, שערי תקוה, צופים, אבני חפץ, כפר תפוח, אלון מורה, רבבה, יקיר

תוכן הפרויקט:

מרכזי "ליבי" מיועדים לילדים עם מוגבלויות בגילאי 6-21 תושבי המועצה האזורית שומרון. המרכזים נותנים מענה חברתי-חוויתי במסגרת אשר משלבת ילדים ונוער עם מוגבלויות בשעות אחר הצהריים וילדים ובני נוער ללא מוגבלויות. ההכלה והשילוב מתאפשרים מתחושת שייכות קהילתית למשפחות, הקשבה לצרכים השונים ופיתוח כלים לרכישת מיומנויות חברתיות.

צוות מרכז "ליבי" כולל שני מלגאים של המועצה בכל מרכז יישובי והם מנהלים את הפעילות. בנוסף למלגאים ישנו צוות חונכים המורכב מבני הנוער תושבי היישוב. הפעילות מתבצעת בשיתוף פעולה הדוק עם רכזות הקהילה ביישובים ועו"ס היישוב באגף לשירותים חברתיים. הפעילות הינה פעילות אישית וקבוצתית, אזורית ורב נכותית, ומתקיימת אחת לשבוע בשעות אחר-הצהריים. לכל ילד/נער יש חונך קבוע המלווה אותו לאורך השנה והפעילות כוללת מפגש אישי עם החונך, זמן משחק והפעלה קבוצתית.

מעבר למפגש השבועי הקבוע ישנם בנוסף: פעילות שיא חווייתית אחת לרבעון לכלל המרכזים, שבת משותפת אחת לשנה, נסיעה למשחקי ספורט וימי כיף בחופשים. המתנדבים לוקחים חלק במפגשי הכשרה ועיון אחת לרבעון. השנה זוהי השנה השנייה בה המרכזים פועלים.

מועצה אזורית דרום השרון

שם הפרויקט - קבוצת ספורט וקידום בריאות לאנשים עם מוגבלויות

שותפים: האגף לשירותים חברתיים דרום השרון, מחלקת הספורט בדרום השרון, היחידה להתנדבות באגף לשירותים חברתיים.

עלות: כ-120,000 ש"ח לשנה

גיל המשתתפים: 18-30

מספר משתתפים: כ-10

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע

מיקום הפעילות: אולם הספורט של בית הספר אהרונוביץ', מתחם המועצה

תוכן הפרויקט:

קבוצת ספורט וקידום בריאות לבוגרים עם מוגבלויות, מטרתה לחזק את הזיקה של אוכלוסיה זו לאורח חיים בריא ופעיל למימוש פוטנציאל אישי וקבוצתי, איכות חיים טובה יותר ושילוב קהילתי. הקבוצה מלווה במתנדבים ובבני נוער מתנועות הנוער על מנת לפעול להשתלבותם בקהילה. במפגשים המשתתפים מתנסים בפעילות ספורטיבית מיטיבה ונכונה - מותאמת יכולות וצרכים. בנוסף מועברים תכנים בנושא מודעות לאורח חיים בריא.

במהלך המפגשים המשתתפים מחזקים את כישוריהם החברתיים, כישורי החיים, חווים פעילות משמעותית בשעות הפנאי- דבר המסייע להעלאת דימוי עצמי. הפעילות מתקיימת באולם בית הספר במתחם המועצה.

מועצה אזורית שדות דן

שם הפרויקט - אתגרים בשדות דן- קבוצת ספורט משלבת

שותפים: מ.א. שדות דן, ספישל אולימפיקס וארגונים בקהילה

עלות: כ-100,000 ש"ח

גיל המשתתפים: +21

מספר משתתפים: כ-15

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע

מיקום הפעילות: אולם ספורט מועצתי בחמד

תוכן הפרויקט:

פעילות ספורט ואתגר לבוגרים עם מוגבלויות במסגרת קבוצת ספורט ייחודית. פעילות הקבוצה מתקיימת אחת לשבוע באולם ספורט מונגש ומונחית על ידי מאמן מקצועי המוכשר בתחום הספורט ובתחום הצרכים המיוחדים. אחת לרבעון מתקיימות ברחבי המועצה פעילויות ספורט משותפות, ובנוסף הקבוצה תשתתף באירועי השיא של ליגת הקהילות. פעמיים בשנה תתקיים פעילות חוץ של משתתפי התכנית (עם מוגבלויות וללא מוגבלויות) לשם גיבוש, הנאה העשרה וחיבור עם בני גילם שאינם בעלי צרכים מיוחדים וכן בטורנירים ותחרויות של ארגון ספישל אולימפיקס שמפעיל את התכנית במועצה. פעילות זו מסייעת בהנגשה של שירותי המועצה, בתוכם שירותי התרבות והספורט, לאנשים עם מוגבלויות. היא מסייעת לחיזוק הדימוי העצמי והעלאת הערך העצמי של המשתתפים תוך שילובם בפעילות חברתית עם בני גילם שאינם עם מוגבלויות. במהלך הפעילות נוצר גם גיבוש קבוצה חברתית של בוגרים עם מוגבלויות לצורכי הנאה ולמידה משותפת והעשרת עולמם הפנימי, תוך שימור ופיתוח הכושר הפיזי של המשתתפים.

מועצה אזורית מרחבים

שם הפרויקט- תאטרון קהילתי

שותפים: מועצה אזורית מרחבים

עלות: כ-180,000 ש"ח

גיל המשתתפים: רב גילאי, החל מ-14

מספר משתתפים: 15

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע

מיקום הפעילות: מועדון חברתי

תוכן הפרויקט:

חוג התיאטרון נועד לבוגרים עם מוגבלויות. מטרת התאטרון- עבודה על העצמה אישית של כל אחד ואחד מן המשתתפים. יפתח מיסק, במאי התיאטרון אתו עובדת הקבוצה, הינו הוגה שיטת ה"אתגרטרון". שיטה זו צומחת מן התפיסה "שכל אחד יכול לקבל על עצמו תפקיד ולהצליח בו". התפיסה ממומשת על ידו בסבלנות ועבודה מתמידה, התעקשות על כל אחד ואחד מהחברים ופריסת אפשרויות מגוונות לביטוי. חברי הקבוצה מאמצים את הרעיון ש "כל אחד יכול..." מהחזרות להצגה ובימת התיאטרון אל תחומי חייהם האחרים. ההצגה עתידה לעלות אל מול כלל קהילת מרחבים, באולם התרבות האזורי שבישוב מבועים.

מועצה אזורית מעלה יוסף

שם הפרויקט - קבוצת תאטרון משלבת

שותפים: מ.א. מעלה יוסף, מרכז קהילתי מעלה יוסף, מרכז כוכב הצפון

עלות: כ-120,000 ש"ח

גיל המשתתפים: +18

מספר משתתפים: כ-20

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע

מיקום הפעילות: מתנ"ס המועצה

תוכן הפרויקט:

מהותה של היוזמה בחיבור בין אוכלוסיות. תהליך היצירה והעבודה מאפשרים את החיבור בין האוכלוסיות השונות, שיפור איכות חייהם של אנשים עם מש"ה בקהילה והגברת המודעות לאוכלוסייה זו בקרב כלל החברה במועצה האזורית. בסוף סדנת התאטרון תעלה הצגה. הסדנא והמופע מעניקים הזדמנות לביטוי הכישרונות, העצמה אישית של כל אחד מחברי הקבוצה ומדגישים את השילוב בין האוכלוסיות השונות כמשהו ייחודי הנמשך לאורך זמן. הפעילות מגבירה את המעורבות החברתית של אוכלוסיית מש"ה בקהילה תוך שמירה על דיאלוג מתמיד, מחברת מעשירה בין קבוצות השונים, מעניקה למידה חווייתית משותפת של החברים את יסודות התיאטרון תוך התנסות בעבודת השחקן דרך יצירה אמנותית משלבת בתחום התיאטרון.

מועצה אזורית הערבה התיכונה

שם הפרויקט- רעיית כבשים באמצעות כלבים

שותפים: המחלקה לשירותים חברתיים ערבה, מחלקת חינוך ערבה, מרכז קהילה ערבה, תוכנית להבה- למען הנוער במרחב הכפרי

עלות: כ-70,000 ש"ח

גיל המשתתפים: 13-16

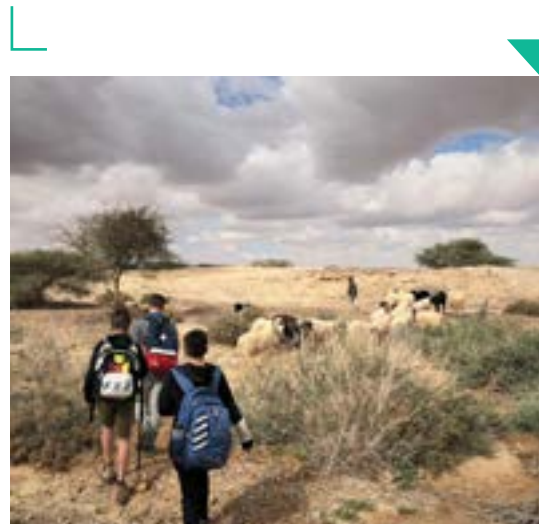
מספר משתתפים: כ-20

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע

מיקום הפעילות: ספיר וצופר

תוכן הפרויקט:

בקבוצות משולבים נערים עם מוגבלויות וללא בפרויקט ייחודי שמאפשר למשתתפים ליצור שפה משותפת, הכרות עמוקה והדדית ואמפתיה זה לזה. הפרויקט מהווה מסגרת חברתית לצורך הפגת הבדידות לאחר סיום המסגרת הלימודית. אל קבוצת הרעייה מתלווה קבוצת הורים, המובילים גם את תחום הצרכים המיוחדים במועצה האזורית בכדי להעלות למודעות ציבורית את הנושא וליצור שינוי. הפעילות מתוכננת לכל שכבת גיל והיא כוללת רעיית כבשים באמצעות כלבים, במפגשים המשתתפים לומדים ביחד תרגילים ברעיית כבשים באמצעות כלבים, אילוף כלבים, עובדים בדיר ועוד. באמצעות הבילוי המשותף מתקיים שיח הדדי ומזדמן בין קבוצות הילדים בני אותו גיל. מכיוון שבערבה אין מסגרות "מיוחדות", השילוב של האדם עם הצרכים המיוחדים הוא יומיומי, אבל לא אחת הוא מאתגר מכיוון שאינו שילוב מכיל. השילוב אשר כן קיים במועצה דורש מהאדם עם הצרכים המיוחדים להשתלב ולהסתגל לחברה מסביבו אך אינו דורש מהחברה לשלב ולהכיל אותו. כל שבוע ביום שישי נפגשים המשתתפים בפארק המונגש לאנשים עם צרכים מיוחדים ומקיימים חוג ספורטיבי המשלב רכיבה משותפת, רחצה במעיינות הקרירים ולבסוף ארוחה משותפת.

מועצה אזורית מנשה

שם הפרויקט - קהילה בטיול

שותפים: מועצה אזורית מנשה ועמותת אתגרים

עלות: כ-107,000 ש"ח

גיל המשתתפים: רב גילאי

מספר משתתפים: כ-200

שכיחות הפעילות: משתנה

מיקום הפעילות: אולם מועצה, רחבי הארץ

תוכן הפרויקט:

מועצה אזורית מנשה, הצליחה בזכות הפרויקט להרחיב מענה לצרכים קבוצתיים, חברתיים וקהילתיים של ילדים, נוער ובוגרים עם מש"ה ועם צרכים מיוחדים בכלל, בשאיפה לתת למשפחות הזדמנויות שוות של יציאה לטיולים, נופשים, ופעילויות ספורטיביות מאתגרות בטבע, בצורה מונגשת, ביחד עם אנשים מהקהילה. החברים יצאו לשיט, רכיבת אופניים, סנפלינג! ואתגרים ספורטיביים ביער, הכוללים טיפוס חבלים ופעילות חברתית מגבשת בין הורים לילדים, בין הילדים לעצמם, ובין הורים להורים. זו הייתה תחילתה של יצירת קהילה משותפת המבוססת על היכרות וחוויות הצלחה של מסוגלות משותפת. בנוסף, כ-100 אנשים ממשפחות עם בן משפחה עם צרכים מיוחדים, מהחברה הערבית, יצאו לנופש (עקב מגבלת השפה לא יכלו להצטרף לפעילויות האחרות). לטיול הצטרפו מדריכי הנוער והעו"סיות של הישובים מייסר, אום אל קטף ואל-אריען, שלושת הכפרים במועצה. הפעילויות היו מוצלחות ותרמו ליצירת קהילה בריאה, בונה, תומכת, אשר מתייחסת לילדים ובוגרים עם צרכים מיוחדים כפי שהיינו רוצים - בכבוד, באהבה, בהבנה. בנוסף במהלך השנה הובאו הרצאות וסדנאות בנושא התמודדות משפחה וקהילה עם צרכים מיוחדים שונים, אחאות מיוחדת, כיצד לתקשר עם הילד שלי, התמודדות ילדים עם משבר במשפחה ועוד.

מועצה אזורית חוף הכרמל

שם הפרויקט-משתלבים בטבע

שותפים: מועצה אזורית חוף הכרמל

עלות: כ-86,000 ש"ח

גיל המשתתפים: רב גילאי

מספר משתתפים: 20-45

שכיחות הפעילות: אחת לחודש

מיקום הפעילות: רחבי הארץ

תוכן הפרויקט:

התוכנית כללה שישה טיולים עבור אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים המתגוררים בחבל המועצה. המשתתפים בקרו ב"גני הנדיב"- זיכרון יעקב, מוזיאון מדעטק- חיפה, "בוסתן תם" - מ.א. חוף הכרמל, מחנה המעפילים- עתלית, מ.א. חוף הכרמל, "חמי געש" ושמורת טבע החולה. הטיולים כללו הסעה נגישה אשר אפשרה גם לאנשים עם מוגבלות פיזית להשתתף בפעילות, המשתתפים נהנו מהדרכה מקצועית בכל מקום וארוחת בוקר קלה. מתנדבי מד"א ואיחוד והצלה לקחו חלק בליווי הטיולים כאנשי עזרה ראשונה.

הקבוצה הייתה הטרוגנית מכלל רחבי המועצה, כל משתתף בחר עם מי ברצונו להגיע ובאופן זה ניתנה לו ההזדמנות לבלות עם אדם משמעותי דבר שאפשר לחזק את הקשר ביניהם. בסיום הפרויקט כל משתתף קיבל חוברת כמזכרת מהפרויקט, כל המשתתפים הביעו בקשה ורצון רב להמשיך הפעילות והרחבה לתחומי פנאי נוספים.

מועצה אזורית משגב

שם הפרויקט- מפגשי דבקה ומוזיקה לנשים

שותפים: אגף רווחה וקהילה, פורום נשים ביישובים הבדואים, ועד מקומי ביישוב

עלות: כ-100,000 ש"ח לשנתיים

גיל המשתתפים: +21

מספר משתתפים: כ-20

שכיחות הפעילות: אחת לשבוע

מיקום הפעילות: ביישובים סלאמה וערב אל נעים

סטטוס: טרם הוגש לקרן שלם

תוכן הפרויקט:

מפגשים שבועיים סביב נושא הדבקה והמוזיקה המיועדים לנשים בגילאי 19-40 עם מוגבלויות ובלי מוגבלויות מהיישובים הבדואים (סלאמה/ערב אל נעים) לצורך מפגש בינאישי, תחושת שייכות והגברת הביטחון העצמי. תגוים מדריכה לצורך ריכוז הפעילות, יצירת קשרים עם המשפחות ועידוד להגעה.

קרן שלם מכירה בחשיבות של הערכת פעילותה בתחומים השונים ומעוניינת ללמוד, לבחון ולהעריך את התועלת, התמורה, ההשפעה והשינויים שחלו, אל מול ההשקעה. בהערכה הנוכחית של מיזם מועצות אזוריות, מעוניינת הקרן לבחון ולהעריך את תרומת המהלך להגברת המודעות בקרב המועצות האזוריות וליצור טריגר לפתח מיזמים חברתיים עבור אוכלוסיית האנשים עם מש"ה ובראיה רב נכותית. לשם כך ערכה הקרן מחקר הערכה שמטרותיו:

1. ללמוד על הגורמים המניעים והמעכבים את המועצות האזוריות מלפתח ולהפעיל הפרויקטים החברתיים בתחומי המועצה.
2. הערכת מידת ההצלחה ותרומתם של המיזמים.

מועצות המעוניינות לבצע תהליך הערכה לפרויקטים מוזמנות להיעזר בשאלונים שהועברו למועצות בהן פעל הפרויקט. השאלונים ותהליך ההערכה נבנו ובוצעו על ידי יחידת מיכלול - יחידת הערכה פנימית של קרן שלם בריכוזה של ד"ר עדי לוי ורד ועוזרת מחקר גב' נגה חן.

שאלון להערכת שביעות הרצון מהפרויקט (למשתתפים ללא מוגבלות)

משתתף/ת יקר/ה,

המועצה האזורית וקרן שלם מעוניינים ללמוד על תרומתו של פרויקט "_____ " בו השתתפת לאחרונה. נודה לך מאוד אם תקדישי/י מספר דקות על מנת להשיב על השאלון. השאלון הוא אנונימי וישמש לטובת הערכת הפרויקט בלבד.

שאלות רקע:

- אני: גבר אישה
- שנת לידה: _____
- משתייך/ת לחברה ה: יהודית ערבית אחר: _____
- בכמה מפגשים השתתפת (פחות או יותר)? _____
- באיזו דרך שמעת על הפעילות? _____
- מדוע החלטת לקחת חלק בפעילות? _____
- האם הייתה לך היכרות מוקדמת עם אנשים עם מוגבלות שכלית? אם כן - איזו? (משפחה, חבר, בעבודה, ...)? _____

#	היגדים	לא מסכים	מסכים במידה רבה	מסכים במידה רבה	מסכים במידה רבה	לא יודע או לא רלוונטי
1	הפעילות במסגרת הפרויקט הייתה מוצלחת					
2	הפעילות במסגרת הפרויקט ענתה על הציפיות שלי					
3	נכחתי ברוב המפגשים שהתקיימו במסגרת הפרויקט					
4	הפעילות הייתה מאורגנת כהלכה					
5	התנאים בהם התקיים הפרויקט היו טובים ומתאימים					
6	צוות ההדרכה התייחס בכבוד לכל המשתתפים					
7	דיברנו על הפעילות של הפרויקט גם בבית (שיתפנו בחוויות, התכוננו לקראת... , וכד')					
8	צוות ההדרכה היה מקצועי					
9	הייתי מעדיף אילו היו מפרידים במהלך הפעילות בין האנשים עם מוגבלות לאנשים ללא מוגבלות					
10	לדעתי, הפרויקט מצליח לגרום לשילובם של אנשים עם מוגבלות בחברה					
11	הפעילות במסגרת הפרויקט ריגשה אותי					
12	בזכות התכנית, התפיסות שלי כלפי אנשים עם מוגבלות נהיו חיוביות יותר					

#	היגדים	לא מסכים	מסכים במידה רבה	מסכים במידה רבה	מסכים במידה רבה	לא יודע או לא רלוונטי
13	הופתעתי לטובה לראות מה אנשים עם מוגבלות מסוגלים לעשות					
14	במהלך הפעילות נוצרו קשרים חברתיים בין אנשים ללא מוגבלות לאנשים עם מוגבלות					
15	אמליץ למשפחות נוספות להשתתף במיזם					
16	אני חושב שהפרויקט תורם גם לאנשים עם מוגבלות וגם לאנשים ללא מוגבלות					
17	הפעילות סיפקה לי הנאה ואתגר					
18	לדעתי חשוב שיהיו עוד פרויקטים שמשלבים אנשים עם מוגבלות בקהילה					

1. האם מספר המפגשים, התדירות שלהם ומשך כל מפגש - התאימו לצרכים שלכם? (אם לא- מדוע?)

---

2. נשמח אם תשתפו אותנו בחוויה מיוחדת או מרגשת שהתרחשה במסגרת הפעילות:

---

3. האם נתקלת בקשיים כלשהם במהלך הפעילות או דברים שלדעתך כדאי לשפר?

שאלון להערכת פרויקט " _____ " (עבור המדריך, החונך, המתנדב)

שלום רב,

המועצה האזורית וקרן שלם מעוניינים ללמוד על תרומתו של פרויקט " _____ " בו השתתפת לאחרונה. נודה לך מאוד אם תקדישי/י מספר דקות על מנת להשיב על השאלון. השאלון הוא אנונימי וישמש לטובת הערכת הפרויקט בלבד.

שאלות רקע:

- אני: גבר אישה
- משתייך/ת לחברה ה: יהודית ערבית אחר: _____
- לאורך כמה זמן השתתפת בפרויקט?
- מדוע החלטת להשתתף בפרויקט?
_____
_____

1. מה לדעתך הייחודיות של פעילות זו?

---

2. במה לדעתך הפרויקט תורם למשתתפים, לקהילה, ו/או לך?

---

3. האם נתקלת בקשיים כלשהם במהלך הפעילות או דברים שלדעתך כדאי לשפר?

---

4. מה בעיניך נדרש על מנת לבצע היטב את תפקידך במסגרת הפרויקט?

---

5. מה בעיניך נדרש על מנת לבצע היטב את תפקידך במסגרת הפרויקט?

שאלון להערכת שביעות הרצון מהפרויקט (למשפחות המשתתפים + המשתתפים עם מוגבלות)

המועצה האזורית וקרן שלם מעוניינים ללמוד על תרומתו של פרויקט "_____ " עבור בן/בת משפחתך. נודה לך מאוד אם תקדישי/י מספר דקות על מנת להשיב על השאלון. השאלון הוא אנונימי וישמש לטובת הערכת הפרויקט בלבד.

שאלות רקע:

- מהו אפיון המוגבלות של בן/בת משפחתך: מוגבלות שכלית אוטיזם שיקומי אחר
- מהי רמת המוגבלות של בן/בת משפחתך? קלה קלה-בינונית בינונית-קשה
- שנת הלידה של בן/בת משפחתך: _____
- משתייך/ת לחברה ה: יהודית ערבית אחר: _____
- בכמה מפגשים השתתף בן/בת משפחתך (פחות או יותר)? _____
- בכמה מפגשים את/ה נכחת בפעילות? _____

#	היגדים	לא מסכים	מסכים במידה רבה	מסכים במידה רבה	מסכים במידה רבה	לא יודע או לא רלוונטי
1	הפעילות במסגרת הפרויקט הייתה מוצלחת וענתה על הציפיות שלנו					
2	הייתי שמח/ה לפרויקטים נוספים מסוג זה					
3	בן/בת משפחתי הגיע/ה לרוב המפגשים בפרויקט					
4	צוות ההדרכה התייחס בכבוד למשתתפים					
5	בן/בת משפחתי דיבר/ה על הפעילות גם מעבר לזמן הפעילות (ציפייה לקראתה, שיתוף בחוויות...)					
6	הפעילות סיפקה לבן משפחתי צרכים שהוא אינו מקבל במסגרות אחרות (אתגר, הנאה וכדומה)					
7	צוות ההדרכה היה מקצועי					
8	אני חושב/ת שהפרויקט תורם לשילוב בקהילה					
9	הפעילות תרמה גם ליתר בני המשפחה					
10	הפעילות אפשרה לבן/בת משפחתי להרגיש חלק מהקהילה					
11	אמליץ למשפחות נוספות להשתתף במיזם					
12	חשתי כי האנשים ללא מוגבלות שהשתתפו בתכנית שינו לטובה את תפיסותיהם כלפי אנשים עם מוגבלות והכירו ביכולות והמסוגלות שלהם.					
13	במהלך הפרויקט, בני/בתי יצר/ה קשרים חברתיים חדשים דבר אשר סייע להקל על תחושת הבדידות (אם קיימת)					
14	חשתי עלייה במודעות של הסביבה ליכולות ולמסוגלות של אנשים עם מוגבלות					

1. האם מספר המפגשים, התדירות שלהם ומשך כל מפגש - התאימו לצרכים שלכם? (אם לא - מדוע?)

---

2. נשמח אם תשתפו אותנו בחוויה מיוחדת או מרגשת שהתרחשה במסגרת הפעילות:

---

3. האם נתקלת בקשיים כלשהם במהלך הפעילות או דברים שלדעתך כדאי לשפר?

השאלות הבאות מיועדות לבן/בת משפחתך שהשתתפה בפעילות - נודה לך אם תבקש ממנו/ממנה להצטרף אליך ולהשיב על מספר שאלות קצרות (במידה והוא/היא מתקשה לענות על השאלות - אנא ציין זאת והשאר ריק את החלק הזה):

1. מה את/ה יכול/ה לספר על הפעילות של ה _____ שבה השתתפת?

---

2. מה הכי אהבת בפעילות של ה _____ ?

---

3. האם דיברת עם האנשים האחרים שהשתתפו בפעילות? כן לא

4. האם את/ה מעדיפה שיבואו לפעילות רק אנשים כמוך (עם מוגבלות) או גם אנשים אחרים (ללא מוגבלות)?

רק אנשים כמוני גם אנשים ללא מוגבלות

5. את/ה חושב/ת שכדאי לעוד אנשים לבוא לפעילות הזו? כן לא

מדוע?

---

6. האם את/ה אוהב/ת או לא-אוהב/ת לעשות את הפעולות הבאות:

 לא אוהב	 אוהב	
		להיות בבית עם המשפחה
		להיות עם חברים
		ללכת ל _____ (צריך לכתוב את הפעילות)
		לצפות בטלוויזיה
		לעשות ספורט או לשחות
		לטייל
		ללכת לחוג

חפשו אותנו

בקרו
באתר שלנו

www.kshalem.org.il/

עשו לנו לייק
בפייסבוק

מועצות אזוריות - פנאי ללא קירות

אסופת מודלים של פרויקטים